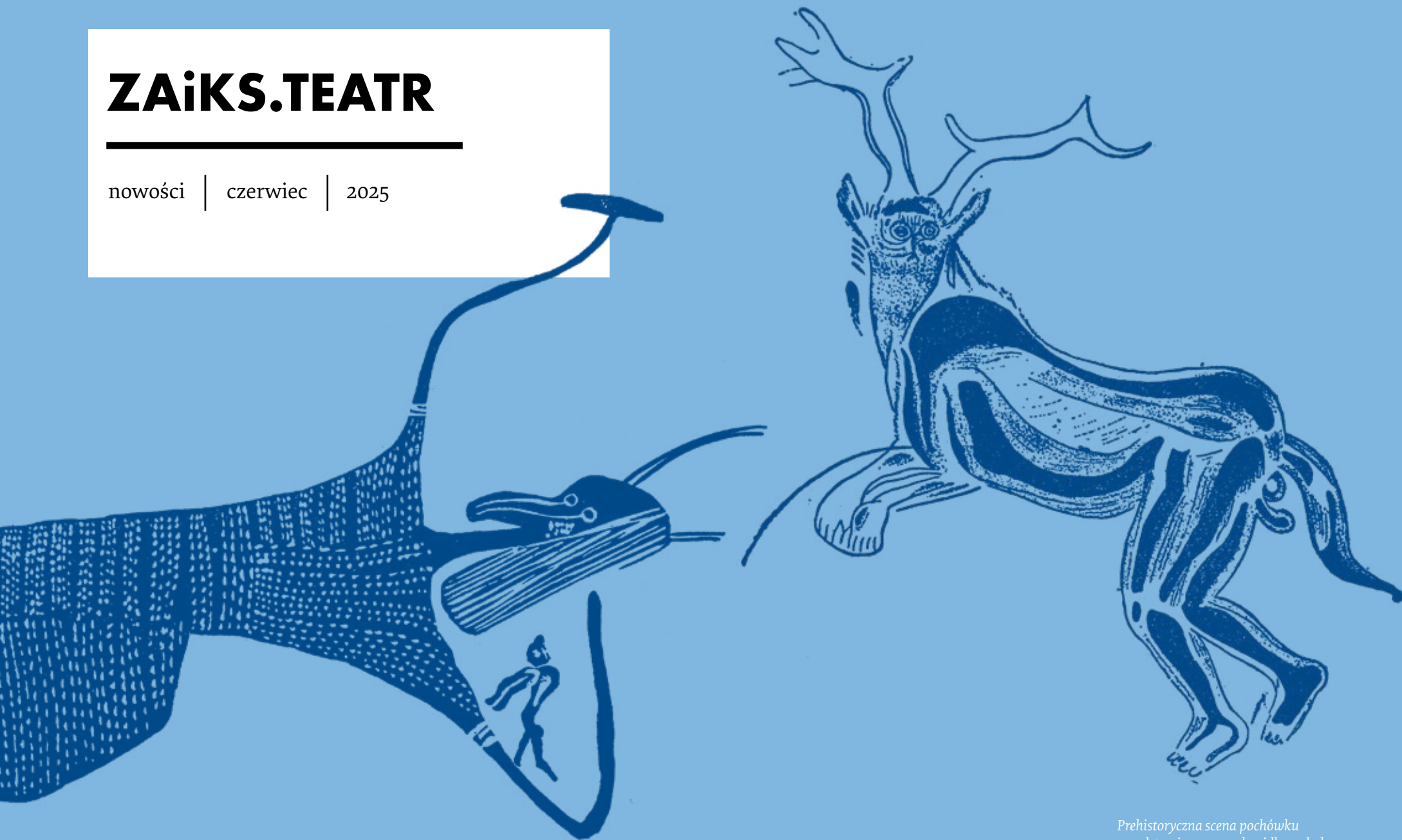

ZAiKS.TEATR

nowości | czerwiec | 2025

*Prehistoryczna scena pochówku
przedstawiona na malowidle naskalnym,
Zimbabwe
Szalejący zając: malowidło jaskiniowe
źródło: Wellcome Collection*

Szanowni Państwo!

zapraszamy do zapoznania się z tekstami, które ostatnio zasiły zasoby teatralnej biblioteki ZAiKS-u.

Szczególne uwagę zwracamy na nowe utwory Małgorzaty Maciejewskiej nawiązujące do kultowego scenariusza Ingmara Bergmana i Macieja Wojtyszki, który opowiada o spotkaniu Fredry z Mickiewiczem. Prezentujemy też nową sztukę katalońskiej autorki poruszającą problem molestowania na uczelni, a także trzy nowe polskie sztuki dla dzieci.

Na stronie www.zaiksteatr.pl można zapisywać się na nasz newsletter. Co miesiąc otrzymają Państwo informator „ZAiKS. Teatr. Nowości” z opisami nowych utworów w naszej bibliotece. Przesyłamy również kwartalny biuletyn „ZAiKS.Teatr”, w którym można znaleźć wywiady z twórcami, informacje o festiwalach i premierach autorów związanych z ZAiKS-em.

zaiksteatr.pl

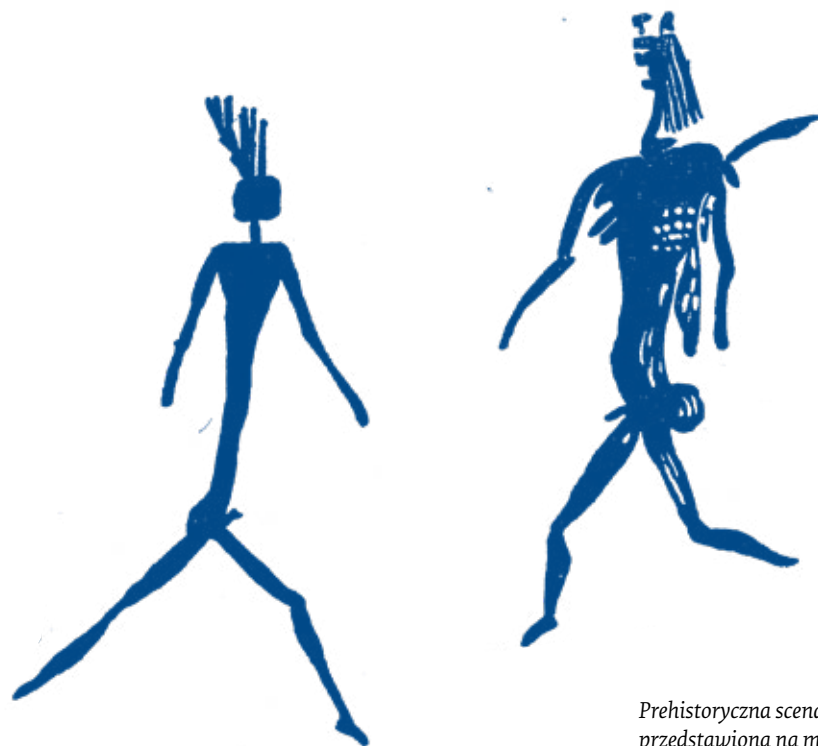
Maciej Wojtyszko KSIĘGI SPROŚNOŚCI

XIII księga „Pana Tadeusza” – zmyślony pastisz czy zuchwała prawda? Mickiewicz podejrzewał Fredrę. Fredro milczał. Plotka żyje do dziś...

Rok 1850. Paryż. Hotel Lambert. Opowieść o dwóch spotkaniach Aleksandra Fredry i Adama Mickiewicza. Mickiewicz podejrzewa Fredrę, że jest autorem trzynastej księgi *Pana Tadeusza*. Główna bohaterka sztuki Zofia Fredro porządkuje relacje między twórcami.

Podtytuł sztuki brzmi: „Komedia, może nawet krotkocwila, ale smutna; Bo oparta na faktach”.

[4 role kobiece, 4 role męskie]

Prehistoryczna scena pochówku
przedstawiona na malowidle
naskalnym, Zimbabwe
źródło: Wellcome Collection

Alojzy Lycko

MIANUJOM MIE HANKA

Monodram napisany w języku śląskim. Pierwotny tytuł *Jak Niobe*. *Opowieść Górnośląska* opublikowano w 2015 roku. Tekst zdobył Grand Prix Ogólnopolskiego Konkursu Dziennikarskiego im. Krystyny Bochenek, następnie prawie bez zmian, został zaadaptowany na utwór sceniczny. Tytułowa bohaterka, czyli Hanka, opowiada ze sceny o swoim życiu. To historia Górnego Śląska widziana oczami zwykłej Ślązaczki spod Pszczyny. W losach pojedynczych ludzi odbija się śląska historia, wielkie wydarzenia, które przetoczyły się przez ten region. Przynależność do Cesarstwa Niemieckiego, plebiscyt, powstania. Potem wybuch II wojny światowej i kolejne zmiany. Potem nastaje PRL. A Ślązacy trwali i trwają na Śląsku.

[1 rola kobieca]

Małgorzata Maciejewska

SCENY Z ŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO

Adaptacja kultowego scenariusza Ingmara Bergmana. Nowe wątki, sceny i postaci (choćby postać psycholożki-influencerki nagrywającej instagramowe rolki o związkach), nowomowa terapii pozwalają uwspółcześnić jego zamysł.

Bergman stał się punktem wyjścia do nowego dramatu Maciejewskiej o relacjach w naszych czasach. Autorka swobodnie miesza plany czasowe, przygląda się bohaterom w różnych okresach życia, badając alternatywne scenariusze ich losów. Ujawnia w tym kolażu zaskakującą wspólnotę doświadczeń oraz powtarzalność wyborów, determinującą losy postaci, zwłaszcza kobiecych.

[5 ról kobiecych, 5 ról męskich]

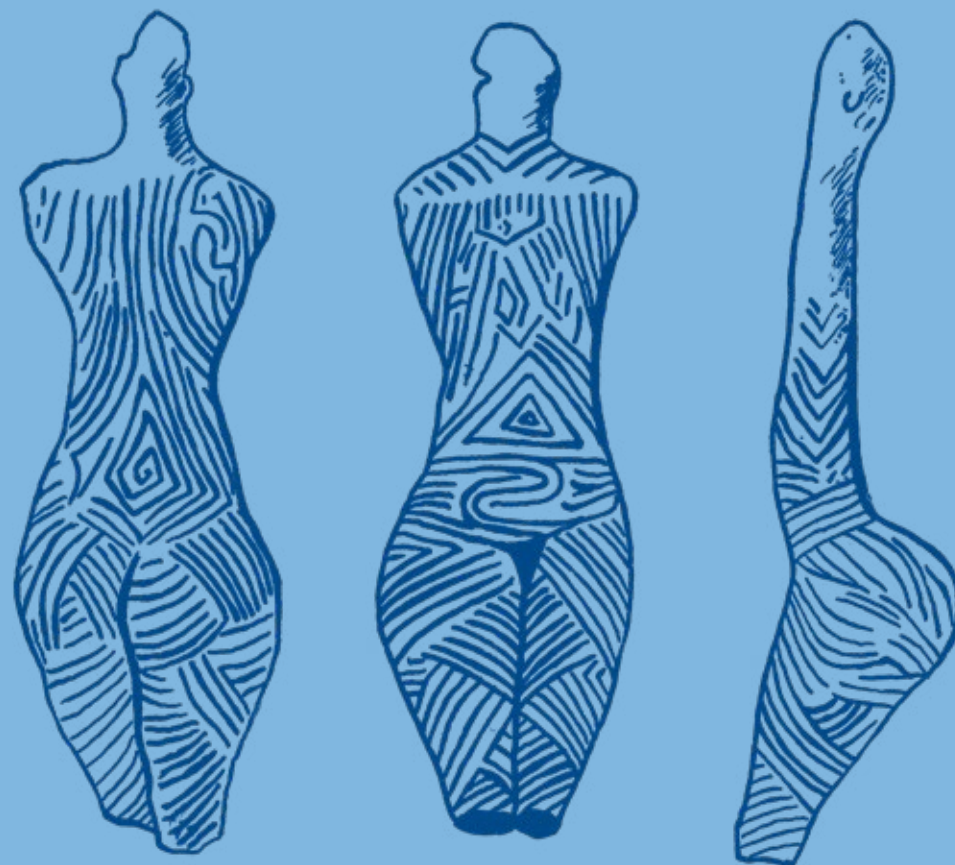
Aina de Cos

PRZYPADKI

Tłumaczenie: **Marta Jordan**

Prapremiera sztuki katalońskiej dramatopisarki Ainy de Cos (ur. 1975) odbyła się w grudniu 2022 roku w Teatro Principal w Palma de Mallorca. Główną bohaterką utworu jest nieco wycofana i pozbawiona większych ambicji Laura, która postanawia zaprosić na swoje czterdzieste urodziny grupkę przyjaciółek z czasów studiów. Okazuje się, że decyzja o zorganizowaniu wspominkowego przyjęcia była błędem, gdyż wywołuje lawinę wspomnień dotyczących wydarzeń sprzed lat, kiedy to Laura była molestowana przez jednego z wykładowców. Fakt ten zaciążył na jej dalszym życiu: przed laty rzuciła studia, teraz zaś pod wpływem krzywdzących komentarzy i braku zrozumienia ze strony uczestniczek niefortunnego urodzinowego przyjęcia popełnia samobójstwo. Sztuka Ainy de Cos wpisuje się światowy ruch #MeToo ze względu na temat oraz na fakt, iż podobnego molestowania ze strony profesora doznała sama autorka podczas studiów w Instytucie Teatralnym w Barcelonie.

[5 ról kobiecych, 5 ról męskich]

Ilustracja neolitycznej ornamentyki
ciała przedstawionej na glinianych
figurkach, Rumunia
źródło: Wellcome Collection

Dorota Kassjanowicz

30 ZNIKAJĄCYCH TRAMPOLIN

Adaptacja książki Doroty Kassjanowicz *30 znikających trampolin* to połączenie performance'u, improwizacji i zabawy, ujętych w ramy logicznego i celowego przebiegu zdarzeń. Opiera się na pomysłe zaprezentowania jednego z wydarzeń na 30 różnych sposobów. Spektakle dzieli się na dwie części. Część I to wprowadzenie widzów w konwencję przedstawienia i ideę różnych wersji, część II składa się z kilku (od 3 do 7) – wylosowanych z 30 – wersji opowieści o trampolinie. Tym samym poszczególne spektakle, mniej lub bardziej się różnią. Zarówno książka, jak i adaptacja to opowieść o wielkiej mocy słów. O ich sile kreującej i niszczącej. O tym, że to, co i jak mówimy wpływa na nasz obraz świata, a świat – na nasz język. To rzecz o różnorodności postrzegania rzeczywistości. Materiał przeznaczony dla dzieci w wieku 7-12 lat.

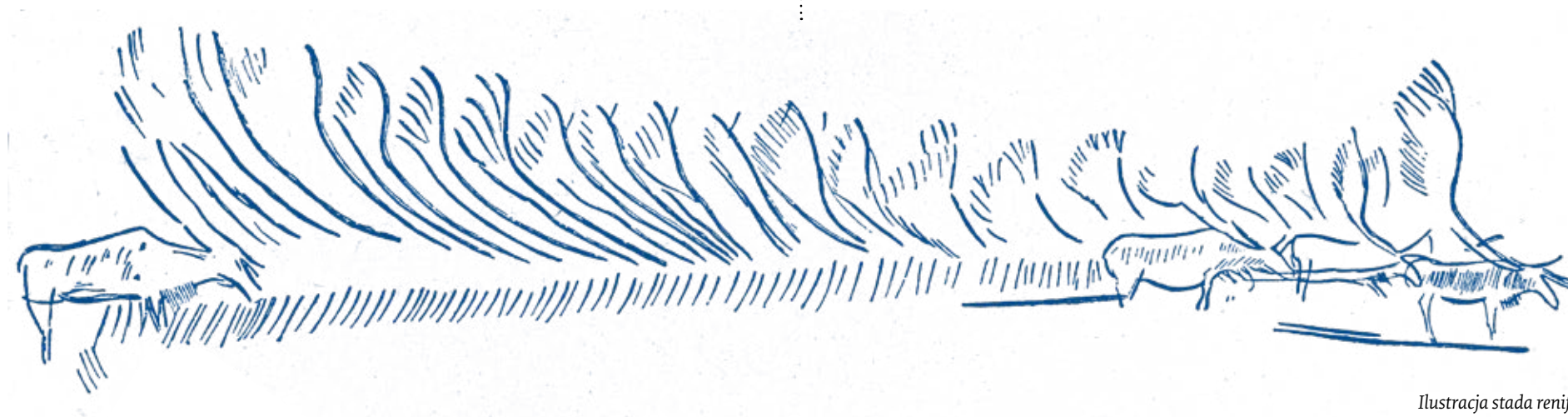
[3 role kobiece, 2 role męskie, 2 role dziecięce]

Jan Korpak

O KRABIE HENIU I DOBRA CZYNNIENIU

Bajka muzyczna opowiadająca o współodczuwaniu, miłości, empatii i pomaganiu. Wartka akcja, zabawne dialogi i wpadające w ucho melodie sprawiają, że publiczność (tekst przeznaczony dla dzieci w wieku 6-8 lat) nie będzie się nudzić. Nie jest to klasyczna opowieść z muzyką w tle. Obie warstwy – tekstowa i muzyczna, są tak samo ważne, przenikają się i uzupełniają nawzajem. Scenariusz wypełniony jest piosenkami, które poruszają ważne dla dzieci tematy, takie jak: empatia, pomoc innym czy ekologia.

[liczba i płeć wykonawców do decyzji realizatorów]

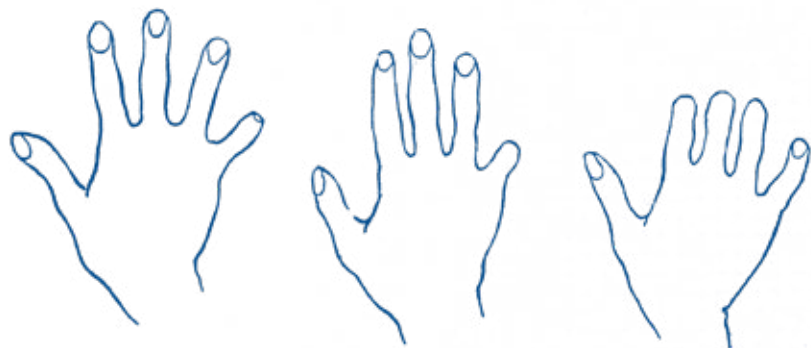
Ilustracja stada reniferów
wygrawerowana na kości
skrzydła orla, z La Grotte de la
Mairie, Francja
źródło: Wellcome Collection

Jan Korpak

O MAŁYM PIONKU I WIELKIM TURNIEJU SZACHOWYM

Bajka muzyczna. To historia o dążeniu do celu, odwadze oraz spełnianiu marzeń. Towarzysząc przygodom małego Pionka, widzowie dziecięcy poznają wszystkie figury biorące udział w grze w szachy. Wartka akcja, zabawne dialogi i wpadające w ucho melodie pozwalają głębiej zanurzyć się w niesamowity świat pionków i figur. Bajka zaprasza dzieci do wspólnego odkrywania tajemnic szachów i przekonania się, ile emocji może wzbudzić ta królewska gra.

[liczba i płeć wykonawców do decyzji realizatorów]

Zachęcamy do skorzystania z zasobów
biblioteki ZAiKS-u i bogactwa internetowej
bazy tytułów na stronie

www.zaiksteatr.pl

*Prehistoryczna scena
pochówku przedstawiona
na malowidle naskalnym,
Zimbabwe
źródło: Wellcome Collection*